

dansk registrerede milliardfond. Hele dens virksomhed har lugtet skyhøjt af magtmisbrug, vildledelser, sammensværgelser og en misligholdelse af dens formål, nemlig at varetage Færøernes interesser i forløbet.

Bare den måde, hvorpå formanden for denne fond for 377.000 kr. i årsløn for sine 10 bestyrelsesmøder årlig med trusler tvang den nyvalgte bestyrelse for den færøske investeringsfond til at ændre betingelserne for fondens lån af 200 mio. kr. til Finansieringsfonden, og dernæst den samme Richard Mikkelsens trusler et par måneder senere om at gøre bestyrelsesmedlemmerne personligt ansvarlige, hvis de ikke afskrev de 190 mio. kr. af lånet med 1 times frist. Det beviser et magtmisbrug uden sidestykke i rigsfællesskabets historie i hvert fald efter 1952.

Jeg vil gerne spørge statsministeren her og nu, hvorfor Finansieringsfonden af 1992 har virket uden tilsyn de sidste 2 år.

Næste spørgsmål: Er fonden nu registreret?

Tredje spørgsmål: Hvorfor har det varet så længe at få den registreret?

Det Konservative Folkeparti viste hurtigt en vilje til at komme Lagtingets ønske om en undersøgelsesret i møde og foreslog før regeringen et udvalg af tre uvildige og habile eksperter i retspleje, forvaltnings-, finans- og revisionsforhold. Denne gruppe skulle nedsættes ved særlov og samarbejde med en domstol, f.eks. Sø- og Handelsretten. Indstævnte skulle have pligt til at vidne under strafansvar og fremlægge påkrævede dokumenter, men med partsstatus, dvs. ret til at bruge advokater under afhøring.

Jeg er selvfølgelig personligt ked af, at Det Konservative Folkeparti psykologisk har under vurderet den harme, der er væltet op i den færøske befolkning efter afsløringerne af sagen i den danske presse. Jeg håber, at der bliver rådet bod på den psykologiske misforståelse, men det er selvfølgelig Det Konservative Folkepartis påtrængende opgave.

Men forslaget fra Det Konservative Folkeparti brød isen for regeringen til dennes to udspil, som er blevet lagt for landsstyret af justitsministeren, der har umaget sig til Færøerne for at fremlægge sagen. Sidste uges forslag ligger tæt på Det Konservative Folkepartis, men regeringens forslag har nogle svagheder, som jeg synes, man bør tage op: Lagtinget vil i hvert fald gøre det.

Svaghederne omfatter f.eks., at det kun er det faktuelle, men ikke det juridiske ansvar, som i første omgang stadfæstes. En anden svaghed er,

at afhøringerne er skriftlige. En tredje, at eventuelle afhøringer også i byretten er hemmelige, og i fjerde omgang, at ombudsmandsloven sættes ud af kraft ligesom loven om offentlig indsigt i forhandlingerne.

Den værste mangel ved regeringens forslag synes jeg dog er, at landsstyret på forhånd måske er frataget muligheden for at rejse en erstatningssag som part i sagen. Hvis sagen kun kan rejses af Finansieringsfonden af 1992 som køber af Føroya Banks aktier, får vi næppe nogen erstatningssag. Men måske vil regeringen svare på mine spørgsmål her.

Disse undtagelser godtages vel næppe af Lagtinget og må fjernes, hvis færingerne skal føle sig fuldstændigt trygge ved undersøgelsens grundighed. Jeg har understreget, at regeringens forslag, der er fremsat i dag, selvfølgelig ikke kan være ultimativt. Det skal have sine ændringer under de tre behandlinger, det får her i salen.

Jeg vil dog understrege, at det næsten er bedre, at Færøerne ingen undersøgelse får, end at det bliver en dårlig undersøgelse ligesom Gørtz-rapporten, for så går der år, måske årtier, før vi kommer på fode igen, og før man igen føler en national stolthed og et nationalt sammenhold i den færøske befolkning.

At Den Danske Banks direktør nu i Berlingske Tidende beklager, at bankens tavshedsbestemmelser om kunder kan ophæves, forekommer lidt anstrengt. Kundenavne og beløbsstørrelser kan sagtens kodificeres under afhøringer, de har jo ingen offentlig interesse. Hvad der har interesse, er bankens dispositioner med sin solgte datterbank på Færøerne, dens samspil med Finanstilsynet, dens brug af Finansieringsfonden af 1992 og dens mørkeleg med regeringen.

Nu kan man godt sige, at den danske presse har gjort og gør sit arbejde ved at afdække tvivlsomme forhold i det, der er foregået. Færingerne har virkelig haft grund til at være mistænksomme, og derfor har kravet om en fyldestgørende undersøgelse selvfølgelig været stærkt, og den, vi kendte bedst og følte os mest trygge ved, var en dommerundersøgelse, og det kan man ikke underkende.

Man må fra Folketingets side forstå Færøernes svie og skam og sårede stolthed. Det har været meget svært at være færing. Vi har desværre også i den danske presse været tvunget til at løbe spidsrod nu i 2 år, men det har man rådet bod på i de sidste måneder ved at ændre signalerne meget kraftigt, således at man nu lader tvivlen komme færingerne til gode.